

Bryssel den 4 juni 2020
(OR. en)

8575/20

SPORT 18
EDUC 245
SOC 390
SUSTDEV 67
EMPL 308

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	8121/20
Ärende:	Slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet – Stärka tränares förmåga genom att förbättra möjligheterna att förvärva färdigheter och kompetens

För delegationerna bifogas slutsatserna från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om att stärka tränares förmåga genom att förbättra möjligheterna att förvärva färdigheter och kompetens, som godkändes av rådet genom skriftligt förfarande den 4 juni 2020 i enlighet med artikel 12.1 första stycket i rådets arbetsordning och artikel 1 i rådets beslut (EU) 2020/556.

Slutsatserna kommer att översändas för offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning*, i enlighet med Corepers beslut av den 27 maj 2020.

Stärka tränares förmåga genom att förbättra möjligheterna att förvärva färdigheter och kompetens

– Slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet –

**RÅDET OCH FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR,
FÖRSAMLADE I RÅDET,**

KONSTATERAR FÖLJANDE:

1. Idrott erkänns på grund av sin sociala och samhälleliga dimension som ett viktigt verktyg för hälsa, utbildning, utveckling av färdigheter, främjandet av värden och social delaktighet, och den har stort socialt och ekonomiskt värde, både sett till sysselsättning och till frivilliga insatser.
2. Tränarverksamhet, oavsett om den utförs av frivilligarbetare eller av tränare som är anställda eller egenföretagare, påverkar idrottare och idrottsutövare avsevärt, både vad gäller deras direkta träning och inlärningsprocess samt deras personliga utveckling.
3. Tränare kan hjälpa till att hantera samhälleliga utmaningar som rör fysisk aktivitet och välbefinnande, underlätta förvärvandet av sociala och andra grundläggande färdigheter, främja rent spel och förespråka etiska värderingar bland alla samhällsmedlemmar. Det gäller särskilt under hälsokriser, såsom under covid-19-pandemin.

4. Inom idrotten är färdigheter och kompetens avgörande för alla tränares personliga utveckling, anställbarhet och professionella utveckling, så att de på ett bra sätt både kan hantera de olika utmaningar som de regelbundet ställs inför i sitt arbete och samhällets ökande förväntningar. Det har samma betydelse när det gäller att säkerställa idrottarnas och idrottsutövarnas säkerhet, bibehålla utövarnas motivation för en hälsosam och aktiv livsstil, utveckla deras färdigheter och kompetens samt främja idrottens värden. Tränare med relevanta färdigheter och relevant kompetens kan bidra till utvecklingen av en mer strukturerad ram för sektorn för fysisk aktivitet och idrott.
5. I EU-arbetsplanen för idrott (2017–2020)¹ erkänns idrotten och samhället, och särskilt tränare och betydelsen av deras kvalifikationer och kompetenser, som ett av de prioriterade temana för EU-samarbetet på idrottsområdet.
6. I rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande² understryker man att stödjandet av människor över hela Europa, så att de kan tillägna sig de färdigheter och kunskaper de behöver för sin personliga utveckling, hälsa, anställbarhet och sociala delaktighet, också bidrar till att stärka Europas motståndskraft i tider av snabba och djupgående förändringar.
7. I Unescos internationella stadga för skolidrott, fysisk aktivitet och idrott³ framhålls det att all personal med yrkesansvar för skolidrott, fysisk aktivitet och idrott måste ha passande kvalifikationer och utbildning samt tillgång till fortsatt yrkesmässig utveckling. Tränare, ledare och stödpersonal som arbetar frivilligt bör erbjudas lämplig utbildning och handledning. Möjligheter knutna till inkluderande och anpassad träning på alla olika nivåer bör vara allmänt tillgängliga.

¹ EUT C 189, 15.6.2017, s. 5.

² EUT C 189, 4.6.2018, s. 1.

³ <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235409>.

8. Enligt en studie från 2016 om idrottskvalifikationer som erhållits genom idrottsorganisationer och utbildningsinstitut⁴ erkänner Europeiska unionen, medlemsstaterna och idrottsorganisationerna behovet av att öka antalet välkvalificerade personer inom idrottssektorn. Behovet är kopplat till den senaste tidens ökade medvetenhet om den betydelse som idrott har för samhället.
9. I rådets slutsatser om tränarnas roll i samhället⁵ påpekas att tränarnas arbete är kopplat till ansvar, färdigheter och kompetens, och en fråga som tas upp är utökade möjligheter för tränare till livslångt lärande och utbildning. I detta avseende uppmanades medlemsstaterna att stödja utvecklingen av reell kompetens och av ett system för livslångt lärande och att inom idrottsutbildningssystemet främja en strategi baserad på resultat av lärande som bygger både på målen enligt de nationella referensramarna för kvalifikationer och enligt den europeiska referensramen för kvalifikationer och, i förekommande fall, på inkludering av tränarkvalifikationer i de nationella referensramarna för kvalifikationer med hänvisning till den europeiska referensramen för kvalifikationer⁶.
10. I rådets slutsatser om tillgänglighet till idrott för personer med funktionsnedsättning⁷ uppmanas medlemsstaterna att stödja vidareutbildning av idrottslärare, tränare, annan idrottspersonal och volontärer i allmänhet så att de kan inkludera personer med funktionsnedsättning i olika idrottssammanhang i och utanför skolan.
11. I rådets slutsatser om skydd av barn inom idrotten⁸ uppmanas medlemsstaterna bland annat att överväga att införa och stärka åtgärder för grundutbildning och fortbildning som riktar sig till tränare i syfte att förebygga såväl fysiskt som psykiskt våld och övergrepp.

⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/28026772-9ad0-11e6-868c-01aa75ed71a1>

⁵ EUT C 423, 9.12.2017, s. 6.

⁶ Rådets rekommendation av den 22 maj 2017 om den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande.

⁷ EUT C 192, 7.6.2019, s. 18.

⁸ EUT C 419, 12.12.2019, s. 1.

12. I riktlinjerna för minimikraven när det gäller tränares färdigheter och kompetens⁹, som utarbetats av kommissionens expertgrupp för kompetens- och personalutveckling inom idrotten, beskrivs de nyckelkompetenser som en tränare bör besitta.

***RÅDET OCH FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR,
FÖRSAMLADE I RÅDET, BEAKTAR FÖLJANDE:***

13. I medlemsstaterna skiljer det sig åt vilka institutioner och organisationer som ansvarar för utbildningen av tränare, och därför ser utbildningssystemen olika ut. I detta sammanhang måste arbetsmarknadsparternas roll i varje medlemsstat respekteras, i enlighet med nationell praxis.
14. Tränare kan vara delaktiga på olika sätt och på olika nivåer i medlemsstaterna – de kan vara frivilligarbetare, anställda eller egenföretagare, och det kan handla om personer som är engagerade inom idrott på gräsrotsnivå eller på professionell nivå.

⁹ I rådets slutsatser om tränarnas roll i samhället (2017) uppmanades kommissionen att överväga att som ett led i arbetet i kommissionens expertgrupp för kompetens- och personalutveckling börja utforma riktlinjer för grundläggande krav när det gäller tränares färdigheter och kompetens.

15. Trots problemet med olika tillvägagångssätt och avsaknaden av systematisk uppgiftsinsamling om antalet och de olika typerna av tränare på EU-nivå finns det vissa siffror och uppskattningar som återspeglar situationen. Enligt de tillgängliga uppgifterna ökade sysselsättningen inom idrott i EU mellan 2011 och 2018¹⁰. Siffrorna omfattar emellertid inte de tränare som arbetar frivilligt. Frivilligarbete blir dock allt vanligare, och antalet frivilligtränare runtom i EU är mycket stort. Beräkningar visar att det kan finnas upp till 5–9 miljoner tränare i Europa, som uppskattningsvis arbetar med 50–100 miljoner idrottsdeltagare¹¹.
16. Förändringar och utmaningar i samhället och inom idrotten, till exempel vad gäller demografi, pandemier och andra hälsokriser, stillasittande livsstilar, nya träningsmetoder (inbegripet innovation och tekniska förändringar), utveckling vad gäller skyddet av idrottens integritet och den roll som tränarna har i utbildningen och den sociala delaktigheten understryker behovet av att tillhandahålla lämplig utbildning och träning så att tränarna lyckas möta dessa nya utmaningar.
17. Att uppmuntra särskilda grupper av människor¹² att delta i idrott kräver vissa särskilda färdigheter och viss särskild kompetens, särskilt vad gäller säker miljö och idrottares och idrottsutövares fysiska och psykiska hälsa och välbefinnande.

¹⁰ Enligt uppgifter från Eurostat (*Employment in sport – Statistics Explained*, Eurostat, 2019) ökade sysselsättningen inom idrott med 3,2 % mellan 2013 och 2018 vad gäller årlig genomsnittlig tillväxttakt. Projektet ESSA–SPORT från 2019 visade att den ackumulerade tillväxttakten mellan 2011 och 2018 låg på 19,2 %; för tränare, handledare och ledare inom idrott låg tillväxttakten på 85,2 %.

¹¹ Projektet CoachLearn, 2015.

¹² Se definitionen i bilagan.

18. Deltagandet i idrott och fysiska aktiviteter minskar¹³. Detta kan också kopplas till olika utmaningar som har att göra med urbaniseringen och bristen på grönområden i städerna, demografi och livsstil. Målet att öka den fysiska aktiviteten i det europeiska samhället kan öka pressen och kraven på idrottssektorn, däribland tränarna. Därför bör tränarnas förmåga att motivera medborgarna till att delta i idrott och fysisk aktivitet och bidra till deras hälsa och välbefinnande stärkas, och behovet av att utveckla nya program för fysisk aktivitet och träningsmetoder anpassade till kraven i ett samhälle i förändring och i tider av hälsokris, såsom covid-19-pandemin, bör beaktas.

***RÅDET OCH FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR,
FÖRSAMLADE I RÅDET, KONSTATERAR FÖLJANDE:***

19. Det finns skillnader i kraven på utbildning och tränarkvalifikationer såväl mellan medlemsstater som mellan olika idrottsorganisationer, och utbildningsanordnarna erbjuder olika utbildningsprogram för tränare. Tränare kan förvärva färdigheter och kompetens genom formell utbildning och ickeformellt och informellt lärande. Situationen i medlemsstaterna när det gäller system för erkännande och validering av ickeformellt och informellt lärande varierar också.
20. På EU-nivå stöds idrottens utbildningsdimension genom Erasmus+-programmet, pilotprojekt och förberedande åtgärder samt andra finansieringsinstrument. Projekt ger möjligheter till lärande, utbyten och rörlighet och ökar tränarnas färdigheter och kompetens, särskilt genom utbyte och utveckling av god praxis.

¹³ Särskild Eurobarometerundersökning om idrott och fysisk aktivitet 472, mars 2018

***RÅDET OCH FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR,
FÖRSAMLADE I RÅDET, UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT MED BEAKTANDE AV
SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PÅ LÄMPLIGA NIVÅER GÖRA FÖLJANDE:***

21. I samarbete med idrottsrörelsen öka medvetenheten om tränarnas roll inom idrotten och i samhället, och om betydelsen av de färdigheter och den kompetens som är avgörande för tränarnas arbete och som kan främja uppskattning och erkännande av det värdefulla arbete som tränare utför.
22. I samarbete med idrottsrörelsen förbättra möjligheterna till utbildning och förvärvandet av färdigheter och kompetens för frivilligarbete samt för de tränare som är anställda eller egenföretagare, med hänsyn till jämställdhet och mångfald bland tränare, delaktighetens typ och nivå, ansvarsområden, de kvalifikationer, de färdigheter och den kompetens som förvärvats, samt motivera tränare att dra nytta av de möjligheter som erbjuds.
23. Uppmuntra till samarbete mellan idrotts- och utbildningssektorerna för att utveckla utbildningsprogram för tränare, samtidigt som man bland annat beaktar arbetsmarknadens behov och de möjligheter som teknik, digitala verktyg och innovation erbjuder. Hur programmen ska genomföras under hälsokriser, såsom covid-19-pandemin, bör tas i beaktande.
24. I lämpliga fall uppmuntra idrottssektorn att utveckla kurser eller moduler för utbildning och träning inriktade på allmänt tillämpliga tränarfärdigheter, som till exempel rör ledning, pedagogik, integritet och säkerhet, och att erbjuda dessa kurser till tränare inom alla olika typer av idrott, i syfte att öka samarbete och lärande mellan idrotter.

25. I samarbete med idrottsrörelsen främja erkännande och validering av ickeformellt och informellt lärande inom idrotten.
26. Utbyta erfarenheter och på lämpligt sätt bidra till att tränarkvalifikationer inkluderas i de nationella referensramarna för kvalifikationer inom ramen för genomförandet av den europeiska referensramen för kvalifikationer, vilket kan bidra till ett officiellt erkännande av tränaryrket och till inlärnarnas och arbetstagarnas rörlighet inom EU.
27. Främja möjligheterna knutna till modern teknik i systemen för utbildning och träning, såsom nätbaserat lärande, som ett komplement till traditionella metoder, så att fler tränare förses med nödvändiga färdigheter och nödvändig kompetens, med beaktande av de ekonomiska konsekvenser som användningen av modern teknik kan ha för tränare.
28. Framhålla tränares färdigheter och kompetens som avgörande för möjligheten att förse alla idrottare och idrottsutövare, inbegripet särskilda grupper av människor, med säkra träningsförhållanden som är anpassade till deras skiftande behov, förmågor och kapacitet.
29. Uppmuntra idrottsrörelsen att se till att tränarna har de färdigheter och den kompetens som behövs för att arbeta med särskilda grupper av människor, särskilt vad gäller säker miljö och idrottares och idrottsutövares fysiska och psykiska hälsa och välbefinnande.
30. Uppmuntra till utbildningsmöjligheter för alla tränare, i de fall där det är lämpligt, som en del av nationella och/eller subnationella strategier och åtgärder inom idrott och hälsofrämjande fysiska aktiviteter, med beaktande av tränarnas utbildningsbehov, de krav som professionell idrott och idrott på gräsrotsnivå ställer, de behov och förmågor som idrottare och idrottsutövare har, samt könsperspektivet.

***RÅDET OCH FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR,
FÖRSAMLADE I RÅDET, UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN
ATT INOM RAMEN FÖR SINA RESPEKTIVE BEFOGENHETER OCH MED BEAKTANDE
AV SUBSIDIARITETSPRINCIPEN GÖRA FÖLJANDE:***

31. Fortsätta att stödja utbildningsdimensionen inom idrotten genom att förbättra utbildningen, träningsprogrammen och möjligheterna till lärande för tränare, inbegripet vad gäller arbete med särskilda grupper av människor och arbete under hälsokriser som covid-19-krisen. I detta avseende bör även de möjligheter som teknik, digitala verktyg och innovation erbjuder tas i beaktande.
32. På nationell nivå och EU-nivå främja och stödja tillgängligheten till diversifierade läro- och utbildningsvägar inom hela idrottssektorn, och främja ickeformellt lärande både offline och online som en möjlighet för tränare att skaffa sig den träning som behövs.
33. Stödja tränarnas utbildning, lärandeörlighet och anställbarhet genom EU:s relevanta program, fonder och instrument och uppmuntra till samarbete med alla aktörer vad gäller effektiv användning av dessa instrument som en möjlighet att förbättra utbildningen och träningen av tränare, underlätta utbyte av bästa praxis och dela information om pågående projekt.
34. I samarbete med idrottsrörelsen främja genomförandet av riktlinjerna för minimikraven när det gäller tränares färdigheter och kompetens hos alla relevanta aktörer inom idrottssektorn.
35. I samarbete med alla berörda parter överväga att stödja utvecklingen av jämförbara uppgiftsinsamlingssystem så att man får en bild av det totala antalet personer som medverkar till träning och typen och nivån av deras delaktighet, samt av kvalitativa studier av deras kvalifikationsnivåer, utbildningsbehov och andra relevanta frågor. I detta avseende kan vid behov alla befintliga instrument, inbegripet Europass, användas.

36. Stödja, främja och sprida studier och publikationer om utbildningsmöjligheter och utbildningssystem för tränare.
37. Stödja relevant verksamhet, inbegripet utbyte av information och erfarenheter mellan beslutsfattare och aktörer inom idrotten i syfte att främja minimikraven när det gäller tränares färdigheter och kompetens, erkännandet av reell kompetens på grundval av läranderesultat och utvecklingen av ett system för livslångt lärande för tränare, inbegripet frivilligarbetare

***RÅDET OCH FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR,
FÖRSAMLADE I RÅDET, UPPMANAR IDROTTSRÖRELSEN ATT GÖRA FÖLJANDE:***

38. Beakta riktlinjerna för minimikraven när det gäller tränares färdigheter och kompetens när man tar fram strategiska dokument, utvecklar nya utbildningsprogram för tränare – såväl frivilligarbetare som anställda och egenföretagande tränare – och uppdaterar de befintliga programmen.
39. Utveckla program för att förvärva färdigheter och kompetens att arbeta med särskilda grupper och säkerställa att tränare har de rätta kvalifikationerna vad gäller säker miljö och idrottares och idrottsutövares fysiska och psykiska hälsa och välbefinnande, bland annat under hälsokriser, som covid-19-pandemin.
40. I samarbete med relevanta institutioner på EU-nivå samt nationell, regional och lokal nivå förbättra det sektorsövergripande samarbetet så att man kan tillämpa nya insikter och metoder i det dagliga arbetet och involvera forsknings- och innovationssektorn i utvecklingen av utbildningsprogram för tränare. I detta avseende uppmana till samarbete mellan tränare och forskarsamhället för att främja en skräddarsydd överföring av vetenskaplig forskning som tränare kan använda i sitt dagliga arbete.

41. Framhålla utbildning av träning och de nödvändiga färdigheter och den nödvändiga kompetens som de förvärvar som en tillgång för idrottsorganisationerna. I detta avseende uppmuntra tränare att delta i verksamhet för livslångt lärande, inbegripet utbildning i tränarfärdigheter på plats och de möjligheter som modern teknik kan tillföra som mervärde till utbildningen, och inom idrottsträningen.
 42. Utnyttja relevanta EU-fonder och EU-program för att förbättra möjligheterna till och kvaliteten på utbildningen för tränare, oavsett om de är frivilligarbetare, anställda eller egenföretagare.
-

Definitioner:

I dessa slutsatser gäller följande definitioner:

tränare: de personer som planerar och tillhandahåller idrottsträning genom säker tillämpning av påvisbara färdigheter och kunskaper vad gäller mål avseende prestationer, rekreation och hälsa¹⁴.

särskilda grupper av människor: kan bland annat vara barn, ungdomar, äldre personer, personer med funktionsnedsättning, personer från missgynnade förhållanden och personer med hälsoproblem, oavsett kön och etniskt ursprung.

Referenser:

Vid antagandet av dessa slutsatser erinrar rådet särskilt om följande:

- Särskild Eurobarometerundersökning om frivilligarbete och solidaritet mellan generationerna, oktober 2011
- Särskild Eurobarometerundersökning om idrott och fysisk aktivitet 472, mars 2018

Projektet CoachLearn, http://www.coachlearn.eu/_assets/files/project_documents/coachlearn-project-summary-website-june-2015.pdf

- Rådets slutsatser om tränarnas roll i samhället (EUT C 423, 9.12.2017, s. 6)
- Rådets slutsatser om att maximera den roll som idrott på gräsrotsnivå spelar för att utveckla övergripande färdigheter, särskilt bland ungdomar (EUT C 172, 27.5.2015, s. 8)
- Rådets slutsatser om skydd av barn inom idrotten (EUT C 419, 12.12.2019, s. 1)

¹⁴ Den definition av tränare som man enades om i rådets slutsatser om tränarnas roll i samhället.

- *Mapping and analysis of education schemes for coaches from a gender perspective: a report to the European Commission*, Ecorys, 2017
- *Mapping on access to sport for people with disabilities: a report to the European Commission*, Ecorys, 2018
- Projektet ESSA-Sport, 2019 <https://www.essa-sport.eu/essa-sport-outcomes-are-now-available>
- Europeiska kommissionen, GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1062>
- Unescos internationella stadga för skolidrott, fysisk aktivitet och idrott, SHS/2015/PI/H/14 REV
- Rådets resolution om en ny kompetensagenda för ett konkurrenskraftigt Europa för alla (EUT C 467, 15.12.2016, s. 1)
- *Study on sport qualifications acquired through sport organisations and (sport) educational institutes*, Europeiska kommissionen, 2016¹⁵
- Rådets resolution om en EU-arbetsplan för idrott (1 juli 2017–31 december 2020) (EUT C 189, 15.6.2017, s. 5)
- Direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer
- Direktiv 2013/55/EU om ändring av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden

¹⁵ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/28026772-9ad0-11e6-868c-01aa75ed71a1>

- Rådets rekommendation om den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande och om upphävande av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (EUT C 189, 15.6.2017, s. 15)
 - Rådets rekommendation om nyckelkompetenser för livslångt lärande (EUT C 189, 4.6.2018, s. 1)
 - Slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om idrott som en plattform för social delaktighet genom frivilligarbete (EUT C 189, 15.6.2017, s. 40)
 - Rådets slutsatser om tillgänglighet till idrott för personer med funktionsnedsättning (EUT C 192, 7.6.2019, s. 18)
-